

Keskeiset lait, lähteet ja taustamateriaalit

Sivuston tiedot on tuotettu v. 2017, joten käytännesääntöjen nykyistä paikkansapitävyyttä ei voida taata.

Käytännesäännöissä ei ole huomioitu EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaikutuksia.

Keskeiset lait

Ammattikorkeakoululaki, AMKL, 14.11.2014/932

Hallintolaki 6.6.2003/434

Henkilötietolaki, HeTiL, 22.4.1999/523

Laki opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä 18.12.1998/1058 (nimi muutettu 28.6.2013/484)

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, JulkL, 21.5.1999/621

Yliopistolaki, YOL, 24.7.2009/558

Lähteet ja taustamateriaali

Virallislähteet

Hallituksen esitys Eduskunnalle henkilötietolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. HE 96/1998 vp. Saatavilla osoitteesta <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/he_96+1998.pdf>. 12.5.2017.

Opetusministeriön kirje "Asia: Opinnäytetöiden julkisuus" yliopistoille ja ammattikorkeakouluille 28.1.2004. Dnro 3/500/2004. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja tasa-arvovaltuutetun suositus 27.8.2013. Saatavilla verkossa osoitteesta <<https://www.tasa-arvo.fi/-/opetus-ja-kulttuuriministerion-ja-tasa-arvovaltuutetun-suositus-sukupuoltaan-korjaavien-henkiloiden-opinto-ja-tutkintotodistuksista-okm-8-591-2013-ann>> 12.5.2017.

Tietosuojavaltuutetun kannanotot ja vastaukset:

-Tietosuojavaltuutetun kannanotto Dnro 1153/41/2001. Saatavilla verkossa osoitteesta <<http://www.tietosuoja.fi/fi/index/ratkaisut/mitahenkilorekisterillatarkoitetaankoulu.html>> 12.5.2017.

-Tietosuojavaltuutetun kannanotto Dnro 2398/452/2005. Saatavilla verkossa osoitteesta <<http://www.tietosuoja.fi/fi/index/ratkaisut/ammattikorkeakoulussaopiskelevienhenkilo.html>> 12.5.2017

-Tietosuojavaltuutetun kannanotto Dnro 2853/44/2012. Saatavilla verkossa osoitteesta <<http://www.tietosuoja.fi/fi/index/ratkaisut/voikoyliopistoluovuttaalopputyotaantekev.html>> 12.5.2017.

-Tietosuojavaltuutetun kannanotto Dnro 3572/452/2015.

-Tietosuojavaltuutetun antama vastaus Dnro 2460/06/2012.

Tietosuojavaltuutetun ratkaisut. Saatavilla verkossa osoitteesta <<http://www.tietosuoja.fi/fi/index/ratkaisut.html>> 12.5.2017:

-"Voiko yliopisto luovuttaa lopputyötään tekeväle opiskelijalle muiden opiskelijoiden yhteystietoja." Dnro 2853/44/3012 15.3.2013

-"Suostumuksen pyytäminen ennalta määrittelemättömiin tutkimuksiin" Dnro 2062/402/2011

Tietosuojavaltuutetun oppaat. Saatavilla verkossa osoitteessa <<http://www.tietosuoja.fi/fi/index/materiaalia/oppaat.html>> 12.5.2017:

-Henkilömatrikkelit

-Henkilörekisteriin tallennetun tiedon korjaaminen

-Henkilörekisteriin talletettavien tietojen tarkastaminen

-Henkilötietojen kerääminen koulutuksen itsearviointiin liittyvissä kyselyissä

-Henkilötietojen käsittely suostumuksen perusteella

-Henkilötietojen luovuttaminen viranomaisten henkilörekistereistä

-Henkilötietojen siirto ulkomaille henkilötietolain mukaan

-Henkilötunnuksen käsittely henkilötietolain mukaan

-Kameravalvonnan yksityisyyden suoja ja henkilötietojen käsittely

-Ohje henkilötietojen käsittelystä etsivässä nuorisotyössä

-Opinnäytetyöt ja tietosuojat

-Rekisterinpitäjän yleinen informointivelvollisuus

-Rekisteröidyn kielto-oikeus

-Rekisteritutkimuksen tietosuojaopas tutkijoille ja tietopyyntöjä käsitteleville viranomaisille

-Salassapidettävien henkilötietojen luovuttaminen viranomaisen henkilörekisteristä viranomaisen luvalla

-Sukututkimus henkilötietolain mukaan

-Tarkistuslista henkilötietojen luovutusmenettelyä suunniteltaessa huomioon otettavista asioista

-Tietosuoja ja tieteellinen tutkimus henkilötietolain kannalta

-Valokuva ja yksityisyyden suoja henkilötietolain kannalta

Tietosuojavaaluttetun malli tieteellisen tutkimuksen rekisteriselosteesta. Tietosuojavaaluttetun lomakkeet. Saatavilla verkossa osoitteesta <<http://www.tietosuoja.fi/fi/index/materiaalia/lomakkeet/rekisteri-jatietosuojaaselosteet.html>> 12.5.2017.

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa 2012. Tutkimuseettisen neuvottelukunta. Saatavilla verkossa osoitteesta <http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf> 12.5.2017.

Tietosuojaatyöryhmän (EU) lausunto 4/2007 henkilötietojen käsitteestä. 01248/07/FI. WP 136. Saatavilla verkossa osoitteesta <http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2007/wp136_fi.pdf> 12.5.2017.

Kirjallisuus

Konstari, Timo – Wallin, Anna-Riitta: Julkisuus- ja salassapitolainsäädäntö: laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja siihen liittyvät lait. Gummerus. Helsinki 2000.

Kulla, Heikki: Hallintomenettelyn perusteet. Talentum Media Oy. Helsinki 2012.

Miettinen, Tarmo – Muukkonen, Matti – Myrsky, Matti – Pohjolainen, Teuvo: Uusi yliopistolainsäädäntö. Kauppakamari. Jyväskylä 2009.

Mäenpää, Olli: Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet. Edita Publishing Oy. Helsinki 2011.

Mäenpää, Olli: Julkisuusperiaate. Sanoma Pro Oy. Helsinki 2009.

Mäenpää, Olli: Yliopistolaki. Sanoma Pro Oy. Helsinki 2009.

Pitkänen, Olli – Tiilikka, Päivi – Warmo, Eija: Henkilötietojen suoja. Helsinki 2013.

Työelämän tietosuoja. Työ- ja elinkeinoministeriön opas. Saatavilla verkossa osoitteesta <<http://tem.fi/documents/1410877/2917589/Ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4n+tietosuoja/f94a4e13-9e89-43ea-a6f0-f7c3de37ab9d>> 12.5.2017.

Vanto, Jarno: Henkilötietolaki käytännössä. Talentum media Oy. Helsinki 2011.

Vehkamäki – Lahtinen – Tamminen-Dahlman: Julkisuus ja tietosuoja opetustoimessa. Opas koulujen ja oppilaitosten käyttöön. Opetushallitus, oppaat ja käsikirjat 2013:7. Saatavilla osoitteesta <http://www.oph.fi/download/152370_julkisuus_ja_tietosuoja_opetustoimessa.pdf> 12.5.2017.

Oikeustapaukset

KHO:2013:181

Turun hallinto-oikeus 16/0121/2 vp.

Muut

Tietosuoja ja julkisuus opintohallinnossa. Verkkosivusto. <www.uta.fi/opiskelu/tietosuoja> 12.5.2017.

Liitteet

Malliteksti ohjeistuksesta, kun jollekulle annetaan lain tai lakiin perustuvan luvan nojalla salassa pidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään

Salassapitovelvoitteet (ks. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, jäljempänä julkisuuslaki, 6 luku)

Oheisen asiakirjan/asiakirjojen sisältämät tiedot ovat julkisuuslain nojalla salassa pidettäviä.

Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmaista sivullisille asianosaisaseman perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään (vaitiolo velvollisuus). Tietoja ei siis saa kertoa tai näyttää sivullisille eikä säilyttää siten, että sivullisilla on niihin vapaa pääsy.

Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi (hyväksikäyttökielto). Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa saa kuitenkin käyttää muita kuin asianosaista itseään koskevia tietoja, kun kysymys on sen oikeuden, edun tai velvollisuuden hoitamista koskevasta asiasta, johon asianosaisen tiedonsaantioikeus on perustunut. Jos tiedot on saatu esimerkiksi muutoksenhakua varten, niitä saa käyttää kyseisessä muutoksenhaussa. Jos tiedot on saatu esimerkiksi tutkimushanketta varten, niitä saa käyttää kyseisessä tutkimuksessa.

Salassapitovelvoitteiden rikkominen voi tulla arvioitavaksi rikoslain (39/1889) 38 luvun mukaisena salassapitorikoksena tai salassapitorikkomuksena.